

Skatteutskottets betänkande

1981/82: 71

om avdrag för mervärdeskatt i vissa fall, m. m. (prop. 1981/82: 214)

Propositionen

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i proposition 1981/82: 214 att riksdagen antar vid propositionen fogat förslag till lag om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt.

I propositionen föreslås begränsningar i rätten till avdrag för s. k. fiktiv mervärdeskatt. Avdrag för sådan skatt skall inte få göras vid förvärv av vissa varor av guld, silver eller platina. Vidare föreslås att avdrag för fiktiv mervärdeskatt skall återföras när begagnade varor av vissa slag exporteras.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 1982.

Lagförslaget har följande lydelse.

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt

Härigenom föreskrivs att 15 och 18 §§, punkt 1 av anvisningarna till 2 § samt anvisningarna till 16 och 17 §§ lagen (1968:430) om mervärdeskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §

Redovisning av skatt för viss redovisningsperiod skall omfatta affärshändelser genom vilka redovisningsskyldighet har inträtt enligt 5 a §.

Uppkommer förlust på fordran, för vilken utgående skatt har redovisats, får ett mot denna skatt svarande belopp avdragas i redovisningen för den period då förlusten uppkommer. Inflyter därefter betalning för sådan fordran skall beloppet åter upptagas i redovisningen.

Lämnas återbäring, bonus eller annan rabatt, som icke utgör s. k. villkorlig rabatt, i efterhand och avser förmånen skattepliktig omsättning, för vilken utgående skatt redovisats, får belopp motsvarande den del av den tidigare redovisade skatten som belöpt på den utgivna förmånen avdragas i den ordning som gäller för den skattskyldiges redovisning av utgående skatt. Utges förmånen till skattskyldig skall avdraget grundas på kreditnota eller motsvarande handling. Av handlingen skall framgå minskningen av både vederlag och skatt.

Handling som avses i tredje stycket skall ligga till grund även för avdrag för annan kundkreditering som avser skattepliktig omsättning.

Uthyr eller upplåter den som är skattskyldig enligt 2 § fjärde stycket, inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket beslut om skattskyldighet har meddelats, fastigheten eller del därav till någon som ej bedriver verksamhet som medför skattskyldighet enligt denna lag, skall beloppet av åtnjutna avdrag för ingående skatt för ifrågavarande fastighet eller del därav återföras. Sker sådan uthyrning eller upplåtelse sedan tre men ej sex år har förflutit från utgången av det kalenderår under vilket beslut om skattskyldighet har meddelats skall återföring göras med hälften av det belopp som nu sagts.

Vad som sägs i femte stycket tillämpas även när fastighetsägaren tar uthyrd eller upplåten fastighet eller del därav i anspråk för användning i verksamhet som ej medför skattskyldighet samt när uthyrd eller upplåten fastighet säljs.

Återföring skall ske i deklarationen för den redovisningsperiod under vilken den skattepliktiga uthyrningen eller upplåtelsen har upphört eller fastigheten har sålts.

Exporteras en vara, skall den ingående mervärdeskatt som hänför sig till förvärvet av varan återföras, om den skattskyldige inte visar att varan har innehafts endast av skattskyldiga och varan är att hänföra till något av följande slag, nämligen

¹ Lagen omtryckt 1979: 304. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 885.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1) andra varor än sådana som avses i 18 § och som helt eller till väsentlig del består av guld, silver eller platina,

2) naturpärlor, naturliga och syntetiska ädelstenar,

3) varor, som helt eller till väsentlig del består av koppar, mässing, tenn, brons eller nysilver,

4) vapen med undantag av sådana skjutvapen som omfattas av vapenlagen (1973:1176),

5) alster av bildkonst,

6) konstalster av glas, porslin eller annan keramik,

7) möbler,

8) fartyg eller luftfartyg.

Återföring enligt åttonde stycket skall ske i deklarationen för den redovisningsperiod under vilken varan har exporterats.

(Se vidare anvisningarna.)

18 §

Avdragsrätt föreligger icke för ingående skatt som belöper på

1) stadigvarande bostad,

2) anskaffning av personbil eller motorcykel för annan verksamhet än sådan som avser yrkesmässig återförsäljning eller uthyrning.

Avdragsrätt föreligger ej för ingående skatt som belöper på hyra av personbil eller motorcykel för annat ändamål än yrkesmässig återuthyrning i det fall fordonet endast i ringa omfattning används i verksamhet som medför skattskyldighet.

Medför verksamhet endast delvis skattskyldighet, får ingående skatt vilken hänför sig till förvärv eller införsel som till mer än 95 procent avser den del av verksamheten som medför skattskyldighet avdragas utan uppdelning efter skälig grund. Föreligger skattskyldighet för mer än 95 procent av omsättningen, får ingående skatt som ej överstiger 1 000 kronor för visst förvärv eller viss införsel avdragas utan uppdelning efter skälig grund.

Avdragsrätt föreligger inte för ingående skatt enligt 17 § femte stycket vid förvärv av en vara som helt eller till väsentlig del består av guld, silver eller platina, om varans inköpspris understiger 175 procent av metallvärdet på inköpsdagen av det guld, silver eller platina som ingår i varan. Detsamma gäller i fråga om skrot, avfall eller annan liknande vara, som innehåller guld, silver eller platina.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Regeringen kan förordna om undantag från avdragsrätt för ingående skatt som belöper på utförsel för vilken skatt skall erläggas enligt förordnande som avses i 1 §.

Anvisningar
till 2 §

1. Verksamhet anses som yrkesmässig när inkomsten därav utgör skattepliktig intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse enligt kommunalskattelagen (1928: 370). *Som yrkesmässig verksamhet räknas även realisation av levande och döda inventarier i jordbruksfastighet, även om intäkten därav icke är skattepliktig enligt kommunalskattelagen.* Som yrkesmässig räknas även omsättning av vara från fastighet som avses i 24 § 2 eller 3 mom. kommunalskattelagen och uthyrning enligt 2 § fjärde stycket av sådan fastighet samt annan verksamhet i vilken varor eller tjänster omsätts under rörelseliknande former.

1. Verksamhet anses som yrkesmässig när inkomsten därav utgör skattepliktig intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse enligt kommunalskattelagen (1928:370). Som yrkesmässig räknas även omsättning av vara från fastighet som avses i 24 § 2 eller 3 mom. kommunalskattelagen, uthyrning enligt 2 § fjärde stycket av sådan fastighet och avyttring av skogsprodukter i fall som avses i punkt 4 tredje stycket av anvisningarna till 35 § nämnda lag samt annan verksamhet i vilken varor eller tjänster omsätts under rörelseliknande former.

Den som yrkesmässigt omsätter tjänst som avses i 10 § första stycket 2 eller 4 anses bedriva yrkesmässig byggnadsverksamhet. Sådan verksamhet omfattar även tjänst som den skattskyldige utför eller låter utföra på fastighet som för honom utgör lagertillgång i förvärvskällan rörelse enligt kommunalskattelagen. Som lagertillgång i byggnadsverksamhet skall dock enligt denna lag ej räknas fastighet som avses i 24 § 2 mom. kommunalskattelagen och som av den skattskyldige stadigvarande brukas som bostad eller för fritidsändamål.

Försäljning av inventarier, material, avfallsprodukter eller liknande varor i verksamhet som icke medför skattskyldighet anses ej som yrkesmässig. Som yrkesmässig anses dock försäkringsföretags omsättning av vara som övertagits i samband med skadereglering och finansieringsföretags omsättning av vara som enligt köpeavtal återtagits av företaget. Som yrkesmässig anses alltid omsättning av vara som vid förvärvet eller införseln har varit undantagen från skatteplikt enligt 8 § 1. Tillhandahållande av kost åt personal anses som yrkesmässig verksamhet endast när det sker i serveringsrörelse. Skattskyldigs försäljning av personbil eller motorcykel anses som yrkesmässig, endast om rätt till avdrag för ingående skatt som hänförs sig till den skattskyldiges förvärv av av fordonet har förelegat.

Utgivning av program eller katalog för verksamhet som ej medför skattskyldighet anses icke som yrkesmässig.

Utländsk företagare anses bedriva yrkesmässig verksamhet här i landet även när han omsätter varor som han lagt i lager eller förvärvat inom eller infört till landet för leverans efter montering, installation eller annan tjänst eller inom landet tillhandahåller byggnadsentreprenad eller annan tjänst.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Föreligger skattskyldighet för utländsk företagare, som icke är bosatt eller icke stadigvarande vistas här i landet eller, om fråga är om juridisk person, icke har fast driftställe här i landet, skall företagaren företrädas av en av länsstyrelsen godkänd representant. Sådan representant skall enligt fullmakt av den utländske företagaren som ombud för företagaren svara för redovisningen av skatt för den verksamhet som skattskyldigheten omfattar och i övrigt företräda den utländske företagaren i frågor som gäller skatt enligt denna lag. Länsstyrelsen kan kräva, att säkerhet skall ställas för skattens betalning. Underlag för kontroll av skatteredovisningen skall finnas tillgängligt hos representanten.

Verksamhet som staten eller kommun bedriver för att uteslutande tillgodose eget behov räknas som yrkesmässig endast när den drives i bolagsform eller liknande. Detta gäller även vid ekonomiskt samgående mellan staten och kommun eller mellan kommuner för verksamhet som avser visst gemensamt ändamål. Med kommun förstås även landstingskommun.

Bedriver staten, kommun eller kommuner var för sig eller gemensamt verksamhet som icke uteslutande tillgodoser egna behov, räknas verksamheten, när den ej drives i bolagsform eller liknande, som yrkesmässig till den del den avser annat än egna behov. Som yrkesmässig verksamhet anses alltid statens järnvägars befordran av varor, postverkets befordran av varor i diligensrörelsen samt postverkets befordran av postpaket och gruppkursband. Som yrkesmässig verksamhet anses vidare alltid kommuns omsättning av vara som avses i 8 § 4, transport i samband med renhållning eller omhändertagande och förstöring av vara.

Om särskilda skäl föreligger kan regeringen förordna att statlig verksamhet, som avser eget behov och som ej enligt sjunde eller åttonde stycket är att anse som yrkesmässig, tills vidare skall anses utgöra yrkesmässig verksamhet.

Verksamhet som medlem i sameby utför enligt rennäringslagen (1971: 437) för samebyns räkning anses ej som yrkesmässig.

till 16 §²

Faktura eller motsvarande handling skall utöver beskattningsvärde och skattebelopp innehålla uppgift om utställarens och mottagarens namn och adress eller annan för identifieringen godtagbar angivelse, transaktionens art samt platsen för varans mottagande. Den som är redovisningsskyldig skall dessutom ange sitt registreringsnummer.

Faktura, *avräkningsnota* eller motsvarande handling skall utöver beskattningsvärde och skattebelopp innehålla uppgift om utställarens och mottagarens namn och adress eller annan för identifieringen godtagbar angivelse, transaktionens art samt platsen för varans mottagande. I en sådan handling skall också anges registreringsnumret för den som är redovisningsskyldig för omsättningen. Länsstyrelsen får, när det finns särskilda skäl, medge att uppgift om registreringsnumret utelämnas i en avräkningsnota som upprättas av köparen. Vid förvärv som avses i 17 § femte stycket skall handlingen

² Senaste lydelse 1981: 1276.

+1 Riksdagen 1981/82. 6 saml. Nr 71

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

innehålla uppgift om säljarens personnummer eller organisationsnummer eller, om sådant nummer saknas, en likvärdig uppgift.

till 17 §³

Avdrag för ingående skatt skall styrkas av skattedebitering på inköpsfaktura, avräkningsnota eller motsvarande handling. Detta gäller dock inte om säljaren enligt 16 § tredje stycket är undantagen från skyldighet att på sådan handling ange skattens belopp och inte heller vid inköp från detaljhandeln, om vederlaget understiger 200 kronor.

Avdrag för ingående skatt skall styrkas av skattedebitering på inköpsfaktura, avräkningsnota eller motsvarande handling. Detta gäller dock inte om säljaren enligt 16 § tredje stycket är undantagen från skyldighet att på sådan handling ange skattens belopp och inte heller vid inköp från detaljhandeln, om vederlaget understiger 200 kronor. *Rätt till avdrag för ingående skatt som anges i 17 § femte stycket föreligger endast om köpehandlingen innehåller sådan uppgift som avses i anvisningarna till 16 § sista meningen.*

Avdragsrätten för ingående skatt på driftkostnader för personbil eller motorcykel som utgör inventarium i skattskyldigs verksamhet eller som förhyrs för bruk i sådan verksamhet omfattar alla sådana kostnader oavsett om fordonet helt eller endast delvis används i verksamheten. Används personbil eller motorcykel, som har förhyrts för annat ändamål än yrkesmässig återuthyrning, i mer än ringa omfattning i verksamhet som medför skattskyldighet föreligger avdragsrätt för 50 procent av den ingående skatt som belöper på hyran. Avser ingående skatt i annat fall endast delvis sådant förvärv som omfattas av avdragsrätten eller endast delvis verksamhet som medför skattskyldighet eller verksamhet som endast delvis medför skattskyldighet, skall beloppet av den avdragsgilla ingående skatten bestämmas genom uppdelning efter skälig grund när annat ej följer av 18 § tredje stycket.

Kan det styrkas att vid leverans av vara till skattskyldig här i landet skatt erlagts för utländsk ej skattskyldig leverantörs räkning vid varans införsel, föreligger avdragsrätt för köparen med belopp motsvarande den av tullmyndigheten uttagna skatten, om avdragsrätt förelegat om köparen själv erlagt skatten.

Avdragsrätten för ingående skatt på jordbruksarrende omfattar hela skatten, även om i arrendet ingår värdet av bostad.

Finansieringsföretag äger rätt till avdrag för ingående skatt som hänför sig till värdet av vara som enligt köpeavtal återtagits av företaget.

Skattskyldigs avdragsrätt omfattar även ingående skatt som hänför sig till avhjälpande av skada som han vållat i sin verksamhet.

Förvärv eller införsel för verksamhet föreligger även när skattskyldigs kostnad härför bestrides av skadevållande eller försäkringsgivare.

³ Senaste lydelse 1981: 1276.

Har fastighetsägare inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket utförts ny-, till- eller ombyggnad av fastighet medgivits skattskyldighet för uthyrning eller upplåtelse av fastigheten eller del därav enligt 2 § fjärde stycket får han vid redovisningen av skatt avdraga ingående skatt som hänför sig till byggnadsarbetena till den del de avser lokaler, som upplåts för verksamhet som medför skattskyldighet enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982.

Motioner

Motioner väckta med anledning av proposition 1981/82:214

1981/82: 2539 av Göthe Knutson (m) och Åke Polstam (c)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar utvidga undantaget för fri-
märke i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt till att omfatta även sedel och
mynt.

1981/82: 2540 av Erik Wärnberg m. fl. (s)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar om inskränkning i rätten till
avdrag för fiktiv mervärdeskatt i enlighet med vad som anförts i motionen.

Motion väckt med anledning av proposition 1981/82: 151

1981/82: 2436 av Ingegärd Oskarsson m. fl. (c)

I motionen hemställs att riksdagen hos regeringen anholder om förslag till
momsbefrielse vid s. k. totalentreprenad i vad avser kalkning för att mot-
verka försurning i sjöar och vattendrag.

Motioner väckta under den allmänna motionstiden

1981/82: 217 av Wilhelm Gustafsson (fp) och Sven Andersson (fp)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen
till känna vad som anförts om att utreda frågan om att undanröja mervär-
deskattens snedvridande effekter vid kommunal upphandling.

1981/82: 332 av Thure Jadestig m. fl. (s)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag om åtgärder
för att klarlägga reglerna för beskattningen av idrottsföreningars och andra
ideella föreningars insamling av returpapper samt i mån av behov begär en
skyndsam översyn av dessa regler.

1981/82: 496 av Hans Alsén m. fl. (s)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna
att momsändringar skall genomföras i samband med momsredovisnings-
period och att förebereðelsetiden för prisommärkning m. m. bör vara minst
sex veckor.

1981/82: 501 av Stig Josefson m. fl. (c)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär en översyn av
reglerna för redovisning av mervärdeskatt i syfte att begränsa rätten att
utnyttja kontantmetoden enligt vad som anförts i motionen.

1981/82: 513 av Bengt Wiklund m. fl. (s)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna
vad som i motionen anförts beträffande befrielse för Konstfrämjandets
riksförbund från skyldighet att inleverera mervärdeskatt.

1981/82: 711 av Mona S:t Cyr (m)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär att mervärdeskatten ändras så att lika villkor skapas mellan kommunernas egenregi- och entreprenadverksamhet.

1981/82: 904 av Birgitta Hambræus (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar om sådan ändring i mervärdeskattelagen att Stiftelsen Emmaus kan befrias från mervärdeskatt.

1981/82: 905 av Bertil Hansson (fp)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om ändring i mervärdeskattelagen i vad gäller kalkning av sjöar.

1981/82: 916 av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m) och Alf Wennerfors (m)

I motionen yrkas att riksdagen uttalar att vid framtida ändring av mervärdeskatten denna skall uttryckas som ett tillägg till priset.

1981/82: 1178 av Lennart Brunander (c) och Bertil Jonasson (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar om lagändring i vad gäller mervärdeskattereglerna för kalkning av sjöar.

1981/82: 1195 av Hans Pettersson i Helsingborg (s) och Bengt Silfverstrand (s)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär en utredning om taxfree shopping enligt de riktlinjer som anförts i motionen. Dessa riktlinjer innebär i huvudsak att tullverket bör medverka vid den kontroll som erfordras för mervärdeskattefri försäljning till utomnordiska turister.

1981/82: 1201 av Evert Svensson (s)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att presstödsnämndens beslut om vilken tidning som skall anses vara allmän nyhetstidning av dagspresskaraktär skall vara grundläggande och att skattemyndigheterna bör följa denna bedömning i sitt beslut om mervärdeskatt skall utgå eller ej.

1981/82: 1202 av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen anholder om skyndsamt förslag till sådan ändring av lagen om mervärdeskatt att mervärdeskatt inte uttas vid ideella organisationers försäljning av gåvor.

1981/82: 1581 (jfr. 1578) av Lars Werner m. fl. (vpk)

Såvitt avser yrkandena

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att ändra reglerna för leverans av mervärdeskatt,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att slopa reglerna för fiktiv moms vid handel med guld o. d.

1981/82: 1681 av Gunnel Jonäng (c)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att förändringar av momsen bör ske vid redovisningsperioderna.

Utskottet

Avdragsrätten för fiktiv mervärdeskatt

Det förslag om begränsningar i rätten till avdrag för s. k. fiktiv mervärdeskatt som läggs fram i propositionen skall bl. a. ses mot bakgrund av det omfattande missbruk av dessa regler som ägt rum. Reglerna innebär i huvudsak att en skattskyldig som köper begagnade varor från allmänheten får göra avdrag såsom om säljaren varit skattskyldig och skatten ingått i priset. Möjligheten att få tillbaka s. k. fiktiv mervärdeskatt i samband med export av guld, som påstods vara inköpt från icke skattskyldiga, var en förutsättning för mångmiljonsvindeln i ett nyligen uppmärksammat rättsfall. Det bör med anledning av detta fall understrykas att skattereglernas utformning inte i och för sig möjliggjorde dessa transaktioner som byggde på förfalskade inköpsuppgifter och insmuggling av guld men att de kontrollproblem som i detta och andra fall kunde påvisas i förening med det materiellt oriktiga resultatet vid handel med och export av obearbetat eller därmed jämförbart guld som köps upp från inte skattskyldiga motiverar de nu föreslagna ändringarna.

I samband med att de ovan angivna problemen i samband med guldexport blev kända framfördes olika förslag om slopande av avdragsrätten för fiktiv mervärdeskatt. Sedan riksdagen på utskottets hemställan mot bl. a. denna bakgrund begärt en översyn av dessa regler, uppdrog regeringen åt mervärdeskatteutredningen att utvärdera systemet med avdragsrätt för fiktiv skatt. Förslagen i propositionen bygger på den allmänna bedömning av systemets lämplighet som utredningen gjort på grundval av en enkät till länsstyrelserna och de ändringar som utredningen från bl. a. dessa utgångspunkter förordar.

I fråga om systemets lämplighet konstaterar utredningen att fördelarna klart överväger nackdelarna och finner en återgång till den tidigare ordningen otänkbar. Med hänsyn härtill begränsar utredningen ändringsförslagen till att gälla exporten av ädelmetallvaror, pärlor och ädelstenar, konstverk och vissa andra varor som anges i förordningen om handel med begagnade varor samt möbler. Om sålunda angivna varor exporteras föreslås att åtnjutna avdrag för fiktiv skatt skall återföras till beskattning. Återföringsmetoden har dock inte ansetts användbar i fråga om ädelmetallvarorna, eftersom dessa kan ha smälts ner före exporten och därför inte alltid är definierbara. För att förhindra de tidigare nämnda olägenheterna vid guldexport föreslås att ädelmetallvaror, vars värde understiger 175 % av metallvärdet, ställs utanför rätten till avdrag. Förslaget innebär att avdragsrätt föreligger för vanliga guldsmedsvaror men att avdraget skall

återföras till beskattning om varan exporteras. Flertalet remissinstanser har anslutit sig till utredningens förslag som också förordas av departementschefen med ett tillägg av att också fartyg och flygplan skall ingå i gruppen av begagnade varor för vilka återföring av avdrag skall ske vid export.

I motion 2540 av Erik Wärnberg m. fl. (s) yrkas att avdragsrätten för fiktiv mervärdeskatt skall slopas inte bara för obearbetat guld utan även för de varor som enligt förslaget i propositionen skall föranleda återföring av avdrag vid export. Förslaget innebär alltså att avdrag för fiktiv skatt slopas inom viss del av konsthandeln, guldsmedsbranschen, antikvitetshandeln och den inte obetydliga sektor som handlar med andra begagnade föremål.

Motionärerna menar att den ökade administration som förslaget innebär för antikvitetshandlare m. fl. inte skall vara så betungande eftersom dessa redan måste göra en bedömning huruvida avdragsrätt för fiktiv skatt föreligger eller inte.

Utskottet vill med anledning härav erinra om att gällande regler medger villkorslöst avdrag i sådana fall och att de därför knappast kan bereda köparen några som helst svårigheter. När motionärerna åberopar bestämmelserna om anteckningsskyldighet för vissa begagnade varor som skäl för att det inte skulle vara förenat med nämnvärt merarbete att genomföra deras förslag bortser de från vad de senare säger sig vara medvetna om, nämligen att förslaget leder till den form av okontrollerbar förmedlingsverksamhet som man just genom avdraget för fiktiv mervärdeskatt ville motverka och som också gör att de begagnade varorna kan falla utanför denna anteckningsskyldighet. En bibehållen avdragsrätt, som måste styrkas genom anteckningar om säljarens identitet, kan uppenbarligen medverka till att på sikt sanera handeln med begagnade varor medan motionärernas förslag kan antas få en rakt motsatt effekt. Det kan enligt utskottets uppfattning inte vara rimligt att ställa en viss del av handeln helt utanför avdragsrätten och samtidigt bibehålla den för andra delar, som bedrivs på samma villkor och i många fall i samma rörelse. En antikvariatsbokhandlare skulle exempelvis enligt motionärernas förslag väl få avdragsrätt för de böcker han köper in men inte för de grafiska blad som han omsätter i rörelsen. Följden av förslaget skulle också bli att auktionsförsäljning skulle otillbörligt gynnas på den reguljära handelns bekostnad. De här angivna förhållandena visar enligt utskottets mening att motionärerna inte i tillräcklig grad har beaktat konsekvenserna av sitt förslag, som leder till onödigt krångel och försämrade kontrollmöjligheter men knappast till några ökade skatteinkomster.

Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motion 2540 och tillstyrker de i propositionen föreslagna begränsningarna av avdragsrätten. Detta ställningstagande innebär att yrkande 5 i motion 1581 av Lars Werner m. fl. (vpk) om slopad avdragsrätt för fiktiv mervärdeskatt på guld m. m. i

huvudsak kan anses tillgodosett. Utskottet har inte heller funnit anledning till erinran mot övriga i propositionen föreslagna ändringar av mera begränsad räckvidd.

Vid granskning av lagförslaget har utskottet emellertid funnit att den föreslagna ändringen av punkt 1 av anvisningarna till 2 § mervärdeskattelagen (ML) – som syftar till att införa skattskyldighet för ersättning för avyttrad skog inom inkomstslaget tillfällig förvärvsverksamhet i likhet med vad som gäller sådan ersättning inom inkomstslaget jordbruksfastighet – väl reglerar avyttring av skogsprodukter men inte överlåtelse av avverkningsrätt. Anvisningspunkten bör därför kompletteras på sätt som framgår av utskottets hemställan, där även en redaktionell ändring av det föreslagna nya stycket i 15 § ML redovisas. Utskottet har också blivit uppmärksammat på att den grundläggande bestämmelsen om avdragsrätt för fiktiv mervärdeskatt i femte stycket 17 § ML skulle kunna medföra vissa tolkningsproblem i fråga om importerade varor. För att undvika varje tveksamhet på denna punkt förordar utskottet det tillägget till lagtexten att sådan avdragsrätt endast skall gälla vid förvärv inom landet.

I överensstämmelse med riksdagens nyligen fattade principbeslut (SkU 1981/82:50) om slopad avdragsrätt för mervärdeskatt på spritdrycker och vin vid representation lägger utskottet också fram förslag till den lagändring som påkallas härav.

Tidpunkten för mervärdeskatteändringar

I motion 496 begär Hans Alsén m. fl (s) ett riksdagsuttalande om att ändringar av mervärdeskattens höjd bör gälla fr. o. m. början av en redovisningsperiod och samma yrkande ställer Gunnel Jonäng (c) i motion 1681. I båda motionerna torde avses redovisningsperioder om två månader. I den förstnämnda motionen krävs också en förberedelse tid på sex veckor före redovisningsperiodens början. Yrkandena motiveras med de olägenheter som uppstår för handeln om ändringar beslutas med kort varsel och gäller fr. o. m. viss dag inom en redovisningsperiod. Bakgrunden till motionerna får främst antas vara den under hösten 1981 beslutade mervärdeskattesänkningen som genomfördes med kort varsel och inte gällde fr. o. m. en redovisningsperiod. I samband härmed inträffade också att skattesatsen efter utskottsbehandling sattes något högre än vad regeringen föreslagit, vilket fick till följd att de som tryckt omräkningstabeller i god tid på grundval av förslaget i propositionen blev tvungna att makulera dessa och trycka nya tabeller. Utskottet fann i samband med sänkningen anledning att uttala sin förståelse för de svårigheter som skapades för handeln men ansåg sig med hänsyn till syftet med sänkningen inte kunna förorda en senareläggning av ändringen.

Mot denna bakgrund finner utskottet att det knappast ter sig meningsfullt att försöka fastställa några tidsgränser för skattesatsändringar. Både regering och riksdag får under normala omständigheter antas ha önskemå-

let att sådana ändringar skall leda till så få olägenheter som möjligt. Att hänsynen till handeln i vissa lägen fått stå tillbaka för att andra krav skall kunna tillgodoses ingår i den ekonomiska politikens villkor. Motionärernas yrkande innebär att man i viss mån skulle inskränka regeringens och riksdagens handlingsfrihet. Utskottet anser sig inte kunna förorda en sådan begränsning och avstyrker därför bifall till motionerna.

Skattskyldigheten vid kommunal upphandling

Frågan om mervärdeskatten på tjänster snedvrider den kommunala upphandlingen genom att verksamhet i egen regi inte beläggs med den skatt som utgår vid entreprenader har varit föremål för åtskilliga motioner under årens lopp. Mervärdeskatteutredningen har tidigare lagt fram förslag som syftade till att lösa dessa problem för vissa tjänstesektorer, men som på grund av remissinstansernas invändningar inte ledde till lagstiftning. När Wilhelm Gustafsson och Sven Andersson (båda fp) i motion 217 och Mona S:t Cyr (m) i motion 711 nu återkommer till denna fråga kan utskottet meddela att utskottet erfarit att mervärdeskatteutredningen f. n. i samarbete med Stockholms kommun håller på att närmare kartlägga den kommunala verksamhet där skatten kan verka konkurrensbegränsande. Syftet är givetvis att på grundval av kartläggningen söka finna lösningar som tillgodoser de önskemål motionärerna aktualiserat. Med hänsyn härtill anser utskottet att motionerna inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Ideella organisationer

Thure Jadestig m. fl. (s, c) begär i motion 332 en översyn av de skatteregler som gäller för idrottsföreningars insamling av returpapper. Yrkandet avser såväl inkomstskatt som mervärdeskatt. Enligt motionen skulle sådan insamlingsverksamhet inte behandlas på samma sätt i alla län. De nya regler som gäller fr. o. m. 1979 års taxering i fråga om ideella föreningar och den information som riksskatteverket lämnat i anslutning härtill har enligt motionärernas mening komplicerat läget.

Utskottet vill först understryka att bedömningen av frågan om en idrottsförenings inkomster av insamling av returpapper skall anses vara rörelseinkomster eller ej i första hand måste ske med utgångspunkt i verksamhetens omfattning. Sådana förhållanden som att föreningen använder inkomsterna för vällovligt ändamål eller att insamling av returpapper är samhällsnyttig får man därvid bortse från. RSV har i sin information framhållit att en insamlingskampanj avseende returpapper betraktas som en sådan verksamhet som traditionellt använts för att finansiera ideella föreningar och därför av hävd inte beskattas. Om däremot en förening förbinder sig att samla in returpapper under en längre sammanhängande period mot ersättning kan verksamheten inte betraktas som en kampanj. Sådana inkomster torde därför bli skattepliktiga i sin helhet. Passerar verksamheten gränsen för redovisningsskyldighet till mervärdeskatt –

10 000 kronors omsättning per år – inträder också skyldighet att erlägga sådan skatt.

Enligt utskottets mening borde föreningarna inte ha några större svårigheter att med ledning av RSV:s information tolka skattebestämmelserna. Huvudsyftet med motionen synes mellertid inte vara att få skattereglerna klarlagda utan att utverka skattefrihet för all returpappersinsamling i ideella föreningars regi. Även om utskottet har förståelse för önskemålet att stödja ideell verksamhet, finner utskottet det dock mindre lämpligt att låta sådant stöd få formen av avsteg från eljest vedertagna beskattningsprinciper. Det bör ju också erinras om att den statliga inkomstskatten på ideella föreningars beskattningsbara inkomst endast är 15 % och att den kommunala skatten är avdragsgill vid den statliga taxeringen samt att föreningarna åtnjuter ett flertal skatteförmåner som inte kommer vanliga rörelsedrivande verksamheter till del. Med hänsyn till de här redovisade omständigheterna är utskottet inte berett att förorda någon översyn av de ideella föreningarnas skatteförhållanden i syfte att avveckla beskattningen av föreningarnas insamlingsverksamhet. Enligt vad utskottet erfarit kommer emellertid RSV att i samband med en intern granskning av skattereglerna på detta område att ta upp vissa frågor till närmare prövning. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motion 332.

Ett närbesläktat problem med mera omedelbar anknytning till mervärdeskatten gäller stiftelsen Emmaus försäljning av gåvor, s. k. loppmarknadsartiklar. Stiftelsen driver ett internat för personer med anpassnings-svårigheter, vilka sysselsätts med insamling och försäljning av loppmarknadsartiklar. Överskottet går till ett handikappprojekt i Gambia som drivs med SIDA-stöd. Stiftelsen har av regeringsrätten förklarats skyldig att erlägga mervärdeskatt för sin försäljning.

Med anledning härav yrkar Birgitta Hambræus (c) i motion 904 sådan lagändring att Emmaus befrias från mervärdeskattskyldighet. Förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m) begär i motion 1202 med hänvisning till Emmaus problem att regeringen skyndsamt skall lägga fram förslag om att mervärdeskatt inte skall tas ut vid ideella organisationers försäljning av gåvor.

Båda motionärerna hänvisar till att skattskyldigheten leder till att projektet i Gambia måste läggas ned.

Frågan om Emmaus skyldighet att betala mervärdeskatt är så till vida besläktad med problemet med idrottsföreningarnas returpappersinsamling att motionärerna i båda fallen främst åberopar de behjärtansvärda syftena med verksamheterna men bortser från att en skattebefrielse kan leda till konkurrenssnedvridningar och andra svåröverblickbara konsekvenser. Yrkandet att man skulle göra ett särskilt undantag för Emmaus i lagstiftningen strider enligt utskottets mening mot vedertagna principer för skattelagstiftningen. Vill man tillgodose motionärernas önskemål bör det ske på det sätt som förordas i motion 1202, nämligen att man tar in en bestämmel-

se om att ideella föreningars försäljning av gåvor inte skall anses vara yrkesmässig. Utskottet, som är medvetet om att frågan inrymmer åtskilliga gränsdragningsproblem och kan påverka konkurrensförhållandena, förutsätter att mervärdesutredningen uppmärksammar frågan.

Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionerna 904 och 1202.

Konstfrämjandets riksförbund

Motion 513 av Bengt Wiklund m. fl. (s) tar upp en av riksdagen tidigare behandlad fråga om skattelättnader för Konstfrämjandets riksförbund.

Motionärerna synes enligt motiveringen godta utskottets ståndpunkt att stödet till Konstfrämjandet bör ske anslagsvägen och inte genom undantag vid beskattningen. De föreslår därför ett extra anslag för nästa budgetår men i motionens hemställan begär de befrielse för Konstfrämjandet från skyldighet att inleverera mervärdeskatt.

Utskottet som främst måste ta ställning till motionens hemställan finner inte anledning att frånträda sitt tidigare ställningstagande i frågan och avstyrker således bifall till motion 513.

Kalkning av sjöar

Ett förhandsbesked om skattefrihet för ett visst företag vid kalkning av sjöar är bakgrunden till tre motioner med yrkanden om skattefrihet för alla led i sådan verksamhet. I motionerna 905 av Bertil Hansson (fp), 1178 av Lennart Brunander och Bertil Jonasson (båda c) och 2136 av Ingegärd Oskarsson (c) framförs dessa krav med i huvudsak samma motivering. Förhandsbeskedet innebär att den som från eget kalkbrott transporterar och sprider kalk över en sjö blir skattefri, medan den som köper kalken och anlitar särskilt transportföretag får betala skatt för varan resp. tjänsten. Denna olikhet vid beskattningen har också föranlett framställningar till budgetdepartementet, som överlämnat dem till mervärdeskatteutredningen. Med hänsyn härtill finner utskottet inte anledning att gå in på någon prövning av sakfrågan, som utskottet förutsätter att utredningen tar upp till behandling utan dröjsmål.

Med det anförda anser utskottet motionerna besvarade.

Tidningen Broderskap

Evert Svensson (s) begär i motion 1201 att presstödsnämndens beslut om vilka organ som skall betraktas som allmänna nyhetstidningar av dagspresskaraktär skall vara avgörande för frågan om vilka tidningar av sådant slag som skall åtnjuta s. k. kvalificerad mervärdeskattefrihet, dvs. inte betala skatt på utgivningen, men ändå erhålla återbäring av ingående skatt. Motionären motiverar yrkandet med hänvisning till att tidningen Broderskap som är organ för Sveriges kristna socialdemokraters förbund väl får produktionsstöd i egenskap av allmän nyhetstidning av dagspresskaraktär, men att regeringsrätten fastställt ett förhandsbesked om att tid-

ningen i mervärdeskattesammanhang inte fyller kvalifikationerna att betraktas som sådan allmän nyhetstidning som undantas från skatt.

Utskottet vill i denna fråga först framhålla att tolkningen av skattelagstiftningen stundom kan avvika från bidragsbeviljande myndigheters ställningstagande till en och samma definition. Att som i detta fall presstödsnämnden haft en generösare tolkning av begreppet allmän nyhetstidning bör enligt utskottets mening inte vara avgörande för lagtolkningen. Av det angivna förhandsbeskedet framgår att tidningen Broderskap inte bedömts innehålla allmänt nyhetsmateriel i sådan omfattning att den ansetts uppfylla kvalifikationerna för undantag. Det skulle också med hänsyn till de tidigare avgöranden som skett i fråga om pressen kunna innebära betydande förskjutningar om man i begreppet allmän nyhetstidning även skulle räkna in tidningar som mera bevakar vissa specialområden än allmänna nyheter. Med hänsyn till svårigheterna att uppehålla klara gränser mellan dagspress och veckopress är utskottet inte f. n. berett att förorda någon utvidgning av begreppet allmän nyhetstidning i mervärdeskattesammanhang. Utskottet avstyrker följaktligen bifall till motion 1201.

Samlarmynt

Det sista yrkandet i den rad av motioner om undantag från beskattningen som utskottet tar upp i detta sammanhang har framställts med anledning av propositionen och gäller undantag för sedlar och mynt. Göthe Knutson (m) och Åke Polstam (c) motiverar i motion 2539 anknytningen till propositionen med att mynten till viss del är av ädelmetall och att avdragsrätten för fiktiv mervärdeskatt därför i viss omfattning kan gå förlorad om förslaget i propositionen genomförs. En lösning skulle enligt motionärerna vara att undanta sedlar och mynt från beskattningen och till stöd för yrkandet åberopas främst det undantag som redan gäller för frimärken.

Utskottet vill inte bestrida att det föreligger viss likhet mellan frimärks- och myntsamlande men anser att det från beskattningssynpunkt också finns vissa skillnader. Ett av de avgörande skälen för att utskottet med viss tvekan på sin tid gick med på undantaget för frimärken var av kontrollteknisk art. Införsel av samlarmärken förekom nämligen i stor omfattning i vanliga brevfrösendelser och tullverket förklarade sig inte ha möjligheter att utöva någon effektiv kontroll över denna import. Några motsvarande svårigheter föreligger inte i fråga om sedlar och mynt. Denna omständighet i förening med en allmän strävan att begränsa undantagen vid beskattningen gör att utskottet inte anser sig kunna tillstyrka bifall till motion 2539.

Beskattningsvärdet

Förste vice talmannen Ingegerd Troedsson och Alf Wennerfors tar i motion 916 upp frågan om beskattningsvärdet bör inbegripa mervärdeskatten och finner att olika praktiska skäl talar för en övergång till värde exklusive skatt. Man skulle därvid nå överensstämmelse med vad som

gäller i alla andra mervärdeskatteländer och slippa att i alla lägen räkna med decimaler.

Utskottet vill i denna fråga konstatera att det i och för sig kan anföras goda skäl för båda sätten att beräkna beskattningsvärdet. Att det i den svenska mervärdeskatten råkade bli värdet inklusive skatt torde delvis ha sin förklaring i att detta värde gällde under den allmänna varuskattens tid. Vid övergången till mervärdeskatt kunde därför en ändring av beskattningsvärdet ha uppfattats som en skattehöjning.

De skäl som enligt utskottets mening främst talar mot en ändring av beskattningsvärdet är att näringslivet under många år lärt sig att använda den nuvarande metoden och att en ändring därför skulle medföra risker för onödiga fel i redovisningen men även det förhållandet att vilket värde man än väljer måste de skattskyldiga ändå ha tillgång till såväl den officiella skattesatsen som den alternativt beräknade. Man kan också till stöd för det nuvarande värdet anföras att handeln genomgående använder tabeller som visar skattebeloppen i kronor och ören och att decimalerna i skattesatserna därför inte medför några praktiska problem.

Med hänvisning till det anförda finner utskottet inte skäl förorda någon ändring av beskattningsvärdet, varför utskottet avstyrker motion 916.

Kontantmetoden vid avbetalningsköp

Från och med den 1 januari 1981 är den s.k. faktureringsmetoden huvudmetod för redovisningen av mervärdeskatt med ett par undantag. Den som säljer en vara med förbehåll om återtaganderätt har alltid rätt att tillämpa kontantmetoden och redovisa skatten när den inflyter. Om fordring som avser sådan vara diskonteras eller överlåts inträder dock redovisningsskyldighet därmed. Ett annat undantag gäller de företag som av likviditetsskäl fått dispens för fortsatt användning av kontantmetoden och denna grupp torde f. n. vara större än man hade anledning att förutsätta då dispensregeln infördes.

Med hänvisning till att vissa skattevinster kan uppnås genom att kringgå faktureringsmetoden och låta finansbolag inträda som mellanhand mellan köpare och säljare begär Stig Josefson m. fl. (c) i motion 501 att rätten att utnyttja kontantmetoden i sådant syfte begränsas.

Såvitt utskottet kan finna måste vinsterna i de i motionen avsedda fallen främst hänföra sig till sådana äldre avbetalningsavtal där räntan ingick i beskattningsvärdet. Genom att ett finansbolag köper en sådan avbetalningsvara kontant och sedan säljer den till den tidigare ägaren kommer räntan att falla utanför beskattningsvärdet. Eftersom kontantmetoden alltid kan få tillämpas i dessa fall saknar det f. n. betydelse vilken redovisningsmetod som säljaren använder.

Enligt vad utskottet erfarit har inte sådana förfaranden som motionärerna påtalar någon större spridning och de skatteförluster som kan uppkomma därigenom måste anses vara begränsade. Såvitt utskottet kan finna är

det knappast möjligt att lösa det här behandlade problemet på annat sätt än att man föreskriver att faktureringsmetoden skall tillämpas av alla och utan några undantag. Mervärdeskattutredningen skall i sitt fortsatta arbete undersöka möjligheterna att avveckla de nuvarande dispenserna för fortsatt användning av kontantmetoden och utskottet förutsätter att utredningen därvid också tar upp frågan om avveckling av kontantmetoden vid försäljning med ägarförbehåll.

Med det anförda anser utskottet motionen 501 besvarad.

Taxfree shopping

I motion 1195 tar Hans Pettersson i Helsingborg och Bengt Silfverstrand (båda s) upp vissa problem i fråga om den mervärdeskattefria försäljningen till utomnordiska turister och konstaterar påtagliga brister i det nuvarande systemet. Dessa brister sammanhänger enligt motionärernas mening med att den skattefria exportförsäljningen sköts av två privata företag med olika metoder för återbetalning av skatten vilket i vissa fall lett till att köparna gått miste om återbäringen eftersom det företag de anlitat inte varit representerat på utreseorten. En fastare och bättre organisation anser motionärerna att man skulle få om tullen fick ta över ansvaret.

Enligt vad utskottet erfarit är den nuvarande ordningen otillfredsställande och RSV har mot denna bakgrund beslutat att genomföra en intern utvärdering av den skattefria försäljningen till turister. Utskottet vill inte utesluta att den av motionärerna förordade lösningen kan vara lämplig men anser sig inte böra ta någon slutlig ställning i denna fråga innan resultatet av utvärderingen föreligger.

Med det anförda anser utskottet motionen besvarad.

Leverans av mervärdeskatt

Avslutningsvis tar utskottet också upp ett yrkande i motion 1581 av Lars Werner m. fl. (vpk) om ändrade regler för leverans av mervärdeskatt. Motiveringen finns i motion 1578 där samma motionärer påstår att nya regler för leverans av mervärdeskatt nyligen införts som skulle medföra en omotiverad kredit för de skattskyldiga. Med anledning härav krävs återgång till tidigare regler.

Utskottet har inte lyckats utröna vad motionärerna avser. Reglerna för leverans av mervärdeskatt har varit oförändrade sedan skatten infördes. Riksdagen har nyligen beslutat om ändring av tidpunkten för avdrag av mervärdeskatten vid import. Detta beslut innebär emellertid ingen återgång till tidigare regler. I den mån yrkandet avser skärpning av reglerna för importkredit är det således redan tillgodosett. Skulle yrkandet avse någon annan ändring under senare år, exempelvis övergången till faktureringsmetoden eller avdragsrätten för fiktiv mervärdeskatt, anser utskottet sig inte kunna biträda yrkandet. Utskottet avstyrker alltså yrkande 4 i motion 1581.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. *beträffande avdragsrätten för fiktiv mervärdeskatt*

att riksdagen med avslag på motion 1981/82:2540 och med anledning av motion 1981/82:1581 yrkande 5 samt med bifall till proposition 1981/82:214 antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt med den ändringen att ingressen, 15, 17 och 18 §§, punkt 1 av anvisningarna till 2 § samt i ikraftträdandebestämmelserna erhåller följande som utskottets förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag

Härigenom föreskrivs att 15 och 18 §§, punkt 1 av anvisningarna till 2 § samt anvisningarna till 16 och 17 §§ lagen (1968:430) om mervärdeskatt skall ha nedan angivna lydelse.

Utskottets förslag

Härigenom föreskrivs att 15, 17 och 18 §§, punkt 1 av anvisningarna till 2 § samt anvisningarna till 16 och 17 §§ lagen (1968:430) om mervärdeskatt skall ha nedan angivna lydelse.

15 §

Redovisning av — — — — — i redovisningen.
 Lämnas återbäring — — — — — och skatt.
 Handling som — — — — — skattepliktig omsättning.
 Uthyr eller — — — — — nu sagts.
 Vad som — — — — — fastighet säljs.
 Återföring skall — — — — — har sålts.

Exporteras en vara, skall den ingående mervärdeskatt som hänförs sig till förvärvet av varan återföras, om den skattskyldige inte visar att varan har innehafts endast av skattskyldiga och varan är att hänföra till något av följande slag nämligen

1) andra varor än sådana som avses i 18 § och som helt eller till väsentlig del består av rent guld, silver eller platina,

2) naturpärlor, naturliga och syntetiska ädelstenar,

3) varor, som helt eller till väsentlig del består av koppar, mäsing, tenn, brons eller nysilver,

4) vapen med undantag av sådana skjutvapen som omfattas av vapenlagen (1973:1176),

5) alster av bildkonst,

6) konstalster av glas, porslin eller annan keramik,

7) möbler,

Exporteras en vara av det slag som anges nedan, skall den ingående mervärdeskatt som hänförs sig till förvärvet av varan återföras, om den skattskyldige inte visar att varan har innehafts endast av skattskyldiga. De varor som avses är

1) andra varor än sådana som avses i 18 § fjärde stycket och som helt eller till väsentlig del består av rent guld, silver eller platina,

2) naturpärlor, naturliga och syntetiska ädelstenar,

3) varor, som helt eller till väsentlig del består av koppar, mäsing, tenn, brons eller nysilver,

4) vapen med undantag av sådana skjutvapen som omfattas av vapenlagen (1973:1176),

5) alster av bildkonst,

6) konstalster av glas, porslin eller annan keramik,

7) möbler,

Regeringens förslag

Utskottets förslag

- 8) fartyg eller luftfartyg.
Återföring enligt — — — — — har exporterats.
(Se vidare anvisningarna.)
- 8) fartyg eller luftfartyg.

Nuvarande lydelse

17 §

- Skattskyldig som — — — — — före konkursutbrottet.
Vid kreditköp — — — — — av honom.
Delägare i — — — — — medför skattskyldighet.
Åger ett — — — — — helägda dotterbolag.
- Förvärvar skattskyldig mot vederlag skattepliktig vara från den som ej är skattskyldig för omsättning av varan skall som ingående mervärdeskatt för den skattskyldige anses det belopp som skulle ha utgjort utgående mervärdeskatt för säljaren om denne hade varit skattskyldig för omsättningen. Vad nu sagts gäller även den som är skattskyldig för förmedling som avses i punkt 3 första stycket av anvisningarna till 2 §.
- Förvärvar skattskyldig mot vederlag skattepliktig vara inom landet från den som ej är skattskyldig för omsättning av varan skall som ingående mervärdeskatt för den skattskyldige anses det belopp som skulle ha utgjort utgående mervärdeskatt för säljaren om denne hade varit skattskyldig för omsättningen. Vad nu sagts gäller även den som är skattskyldig för förmedling som avses i punkt 3 första stycket av anvisningarna till 2 §.
- Skattskyldig som — — — — — av anvisningarna.
Redovisar skattskyldig — — — — — annan verksamhet.
Om återbetalning — — — — — i 49 §.
- (Se vidare anvisningarna.)

Regeringens förslag

18 §

- Avdragsrätt föreligger icke för ingående skatt som belöper på
1) stadigvarande bostad.
2) anskaffning av personbil eller motorcykel för annan verksamhet än sådan som avser yrkesmässig återförsäljning eller uthyrning.
- Avdragsrätt föreligger icke för ingående skatt som belöper på
1) stadigvarande bostad.
2) anskaffning av personbil eller motorcykel för annan verksamhet än sådan som avser yrkesmässig återförsäljning eller uthyrning.
3) utgifter för spritdrycker och vin för vilka avdrag vid inkomsttaxeringen inte medges enligt punkt 1 av anvisningarna till 20 § kommunalskattelagen (1928:370).
- Avdragsrätt föreligger — — — — — medför skattskyldighet.
Medför verksamhet — — — — — skäligh grund.
Avdragsrätt föreligger — — — — — eller platina.
Regeringen kan — — — — — avses i 1 §.

Anvisningar
till 2 §

1. Verksamhet anses som yrkesmässig när inkomsten därav utgör
1. Verksamhet anses som yrkesmässig när inkomsten därav utgör

Regeringens förslag

skattepliktig intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse enligt kommunalskattelagen (1928:370). Som yrkesmässig verksamhet räknas även realisation av levande och döda inventarier i jordbruksfastighet, även om intäkten därav icke är skattepliktig enligt kommunalskattelagen. Som yrkesmässig räknas även omsättning av vara från fastighet som avses i 24 § 2 eller 3 mom. kommunalskattelagen och uthyrning enligt 2 § fjärde stycket av sådan fastighet samt annan verksamhet i vilken varor eller tjänster omsätts under rörelseliknande former.

Den som — — — — — för fritidsändamål.
Försäljning av — — — — — har förelegat.
Utgivning av — — — — — som yrkesmässig.
Utländsk företagare — — — — — annan tjänst.
Föreligger skattskyldighet — — — — — hos representanten.
Verksamhet som — — — — — även landstingskommun.
Bedriver staten, — — — — — av vara.
Om särskilda — — — — — yrkesmässig verksamhet.
Verksamhet som — — — — — som yrkesmässig.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982.

Utskottets förslag

skattepliktig intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse enligt kommunalskattelagen (1928:370). Som yrkesmässig verksamhet räknas även omsättning av vara från fastighet som avses i 24 § 2 eller 3 mom. kommunalskattelagen, uthyrning enligt 2 § fjärde stycket av sådan fastighet, *upplåtelse av avverkningsrätt* och avyttring av skogsprodukter i fall som avses i punkt 4 tredje stycket av anvisningarna till 35 § nämnda lag samt annan verksamhet i vilken varor eller tjänster omsätts under rörelseliknande former.

Denna lag träder i kraft, såvitt avser 17 §, den 1 september 1982 och i övrigt den 1 juli 1982.

2. *beträffande tidpunkten för mervärdeskatteändringar*
att riksdagen avslår motionerna 1981/82: 496 och 1981/82: 1681,
3. *beträffande skattskyldighet vid kommunal upphandling*
att riksdagen avslår motionerna 1981/82: 217 och 1981/82: 711,
4. *beträffande ideella organisationer*
 - a) att riksdagen avslår motion 1981/82: 332,
 - b) att riksdagen avslår motionerna 1981/82: 904 och 1981/82: 1202,
5. *beträffande Konstfrämjandets riksförbund*
att riksdagen avslår motion 1981/82: 513,
6. *beträffande kalkning av sjöar*
att riksdagen avslår motionerna 1981/82: 905, 1981/82: 1178 och 1981/82: 2436,
7. *beträffande tidningen Broderskap*
att riksdagen avslår motion 1981/82: 1201,

8. *beträffande samlarmynt*
att riksdagen avslår motion 1981/82: 2539,
9. *beträffande beskattningsvärdet*
att riksdagen avslår motion 1981/82: 916,
10. *beträffande kontantmetoden vid avbetalningsköp*
att riksdagen avslår motion 1981/82: 501,
11. *beträffande taxfree shopping*
att riksdagen avslår motion 1981/82: 1195,
12. *beträffande leverans av mervärdeskatt*
att riksdagen avslår motion 1981/82: 1581 yrkande 4.

Stockholm den 18 maj 1982

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wärnberg (s), Knut Wachtmeister (m)*, Stig Josefson (c), Valter Kristenson (s), Rune Carlstein (s), förste vice talmannen Ingerd Troedsson (m), Olle Westberg i Hofors (s)*, Tage Sundkvist (c), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s), Olle Grahn (fp), Anita Johansson (s) och Erling Bager (fp)*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

beträffande avdragsrätten för fiktiv mervärdeskatt (mom. 1)
av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark, Bo Forslund och Anita Johansson (alla s) som

dels anför följande:

Vi har i motion 2540 närmare utvecklat skälen till att vi vill gå ett steg längre i begränsningen av avdragsrätten för fiktiv mervärdeskatt än vad som föreslås i propositionen och vi ansluter oss i denna del till de synpunkter som riksskatteverket anför i sitt yttrande över mervärdeskatteutredningens betänkande i frågan. Förslaget i propositionen innebär att avdragsrätten för fiktiv skatt slopas endast för obearbetade ädelstenar men att denna rätt bibehålls vid försäljning inom landet av bearbetade ädelmetallvaror och andra inom handeln vanligen förekommande begagnade varor av typen konsthantverk, prydnadsföremål och möbler m.m. Vid export av sådana begagnade varor skall dock avdraget återföras till beskattning. Enligt vår uppfattning måste det vara betydligt enklare att i stället slopa avdragsrätten för dessa varor. Det merarbete som eventuellt

kan uppkomma för handeln härigenom kan knappast vara av den omfattningen att det kan åberopas mot en sådan förenkling. Utskottet har ansett att förslaget i otillbörlig grad skulle gynna auktionsförsäljning på den reguljära handelns bekostnad. Denna invändning kan vi till viss del godta, och vi förutsätter därför att mervärdeskatteutredningen vid bifall till vårt förslag får i uppdrag att ånyo överväga en beskattning av auktionsförsäljning.

dels ansett att utskottet i mom. 1 bort hemställa

att riksdagen med anledning av motion 1981/82: 1581 yrkande 5 och proposition 1981/82: 214 och med bifall till motion 1981/82: 2540 antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt med den ändringen av utskottets förslag att den föreslagna lydelsen av 15 § utgår, att ingressen ändras i enlighet härmed och att 18 § erhåller följande som reservanternas förslag betecknade lydelse:

Utskottets förslag

Reservanternas förslag

18 §

Avdragsrätt föreligger — — — — kommunalskattelagen (1928: 370).

Avdragsrätt föreligger — — — — — medför skattskyldighet.

Medför verksamhet — — — — — skälighets grund.

Avdragsrätt föreligger inte för ingående skatt enligt 17 § femte stycket vid förvärv av en vara som helt eller till väsentlig del består av guld, silver eller platina, om varans inköpspris understiger 175 procent av metallvärdet på inköpsdagen av det guld, silver eller platina som ingår i varan. Detsamma gäller i fråga om skrot, avfall eller annan liknande vara, som innehåller guld, silver eller platina.

Avdragsrätt föreligger inte för ingående skatt enligt 17 § femte stycket vid förvärv av

1) varor, som helt eller till väsentlig del består av rent guld, silver eller platina,

2) naturpärlor, naturliga och syntetiska ädelstenar,

3) varor, som helt eller till väsentlig del består av koppar, mässing, tenn, brons eller nysilver,

4) vapen med undantag av sådana skjutvapen som omfattas av vapenlagen (1973: 1176),

5) alster av bildkonst,

6) konstalster av glas, porslins eller annan keramik,

7) möbler,

8) fartyg eller luftfartyg.

Detsamma gäller i fråga om skrot, avfall eller annan liknande vara, som innehåller guld, silver eller platina.

Regeringen kan — — — — — avses i 1 §.

